

บทคัดย่อ

ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเป็นจำนวนมากที่นิยมมาท่องเที่ยวในพื้นที่ที่ยังคงรักษาวัฒนธรรมพื้นเมืองและความเป็นธรรมชาติอยู่มาก รวมถึงการท่องเที่ยวแบบผจญภัยโดยการขี่รถจักรยานยนต์แบบส่วนตัวไปยังแหล่งพื้นที่ท่องเที่ยวต่างๆ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวที่ติดอันดับต้นๆที่มีนักท่องเที่ยวอยากมาสัมผัส ซึ่งปัญหาหนึ่งที่ตามมาในปัจจุบัน คือปัญหาอุบัติเหตุทางถนน พบว่าปัจจุบันอุบัติเหตุในพื้นที่อำเภอปาย มีนักท่องเที่ยวมาประสบอุบัติเหตุมากถึงร้อยละ 60 ซึ่งมากกว่าประชาชนในพื้นที่ ทำให้ประชาชนในพื้นที่เริ่มรู้สึกว่าการท่องเที่ยวเป็นปัญหาในการใช้ชีวิตประจำวันและยังเป็นปัญหาต่อเนื่องไปถึงอนาคตหากไม่ได้รับการแก้ไข

โครงการการศึกษาจัดทำแผนเชิงบูรณาการเพื่อการสัญจรที่ปลอดภัยในพื้นที่ท่องเที่ยวต้นแบบอย่างมีส่วนร่วมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและตรวจสอบความปลอดภัยทางถนนที่มักเกิดอุบัติเหตุจากการเดินทางท่องเที่ยวในพื้นที่ท่องเที่ยวต้นแบบ เพื่อเสนอทางเลือกของรูปแบบการเดินทางในพื้นที่ท่องเที่ยวที่มีความปลอดภัยโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน และเพื่อจัดทำแผนบูรณาการด้านการจราจรและขนส่งที่ปลอดภัย ส่งเสริมการเดินทางที่ใช้พลังงานสะอาด มีการสัญจรปลอดภัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ท่องเที่ยวต้นแบบ

จากผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในพื้นที่เริ่มรู้สึกหรือตระหนักถึงปัญหาจากอุบัติเหตุทางถนนของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาสร้างปัญหาให้กับพื้นที่อำเภอปาย หากวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่ส่งผลทำให้เกิดอุบัติเหตุอาจมีสาเหตุมาจาก ผู้ขับขี่หรือตัวนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเองที่ยังไม่เข้าใจในบริบทพื้นที่ บางคนไม่มีใบขับขี่และขาดทักษะในการขับขี่ และลักษณะทางกายภาพของถนนมีความคับแคบ ซึ่งอำเภอปายถือว่าเป็นอำเภอที่เก่าแก่ไม่ได้รับการเจริญเติบโตของการเป็นเมืองท่องเที่ยวอาจทำให้พื้นที่บางจุดเป็นจุดเสี่ยงอันตรายได้ รวมถึงการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยที่เป็นเชิงระบบยังต้องได้รับการบูรณาการจากทุกภาคส่วนในการแก้ไขปัญหาจากภาครัฐและภาคเอกชน ส่วนหนึ่งการรณรงค์แก้ไขปัญหาและการป้องกันเบื้องต้นจะเป็นในลักษณะเชิงบูรณาการให้ประชาชนในพื้นที่และผู้บริหารท้องถิ่นทั้งภาครัฐและเอกชน มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา จัดทำให้มีแผนเชิงบูรณาการของทุกฝ่ายเข้าด้วยกัน ตัวอย่างเช่น การรณรงค์การเปลี่ยนรูปแบบการเดินทางได้แก่ การใช้รถจักรยาน หรือให้ใช้รถโดยสารสาธารณะ(รถไฟฟ้า) การแก้ไขปัญหาจุดเสี่ยงอันตราย เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันอุบัติเหตุทางถนนที่จะตามมาในอนาคต ซึ่งในการดำเนินงานพยายามจะผลักดันให้อำเภอปายเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวต้นแบบที่มีการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยทางถนนเชิงบูรณาการตามความเหมาะสมกับบริบทพื้นที่และให้ได้ตามมาตรฐานเมืองท่องเที่ยวต่อไป

Abstract

Pai District is located in Mae Hong Son, a province in northern Thailand. It is a district full of cultural and natural interests, which fascinates many tourists, both domestic and foreign, to visit on a regular basis. By being one of the top tourist destinations, Pai is continuously frequented by commuters year round, especially motorcyclists who favor adventures by riding from one location to another. While an excitement stimulates the riding experience, it also triggers an increase in a number of accidents caused by tourists, adding up to 60% of the total accidents in Pai. This in turn creates a concern for the local residents who feel that the tourists are affecting their daily lifestyles, and the problems will only aggravate in the near future without more effective safety measures.

An institutional research has proposed an integrating safety plan for the traffic in a tourism model area by using the local residents as a foundation. The goals are:

- To examine and to inspect the safety of the accident-prone routes in the tourist attraction regions.
- To introduce safer traveling options in the attraction areas with the local residents' involvement.
- To create more effective traffic and transporting safety plans by promoting a tourism image with clean energy, road safety, and environmental friendly in the tourist attraction areas.

The study concludes that the local residents are aware of the road accident problem caused mostly by foreign travelers in Pai District. According to the finding, the key factors that contribute to the percentage of the accidents vary. For example, some foreign motorists are unfamiliar with the geographic characteristics of the location. Some do not have a driver's license, and lack maneuvering skills in difficult roadways that appear in different elevations, terrains, and narrow sizes. In an addition, Pai is considered a conservative old district, which was not initially planned to accommodate tourism. Hence, some roads and attractions are situated well around risky and dangerous paths. Also, Pai's safety management is still needed to be supported by safety programs from all other involving sectors.

One of the initial solutions in the preventive measures is a safety plan which integrates local residents and local administrators from government and private sectors to analyze and collaborate in road safety objectives, for example, promoting the use of

bicycles and electric public transportation in potentially dangerous locations. This development plan aims to encourage Pai District to become a safety model for tourist attractions with the integrating management suitable for the district itself, and also grants Pai the standards of a tourist destination.